

EĞİTİM VE BİLİM BAKANLIĐI
EĞİTİMİ GELİŐTİRME BÜROSU

Lise eğitimi

I Sınıflar için

RESİM SANATI

Müfredatı (Öğretim Programı)

Üsküp, 2025 yılı

DERS PROGRAMINA İLİŞKİN GENEL BİLGİLER

Dersin Adı	Resim Sanatı
Dersin türü/kategorisi	Zorunlu
Sınıf	I (birinci)
Programda yer alan konular/alanlar	<ul style="list-style-type: none">• Güzel Sanatlar ve Sanat Tarihine Giriş• Sanatın Öğeleri• Sanatın İlkeleri
Ders saatleri	Haftada 2 ders saati / Yılda 72 ders saati
Ekipman ve araçlar	<ul style="list-style-type: none">• Bilgisayar, tablet, projektör, dijital kamera, cep telefonu (uygulamalar), akıllı tahta, yazıcı vb.• İnternet ve eğitim yazılımları.• Kağıt, kalem (B ve HB), kömür, tahta boyları, mürekkep ve kalem, kuru pastel, keçeli kalemler, fırçalar, ressam spatulaları, tempera, akrilik ve sulu boylar, guaj, işaretleyiciler, tutkal, makas, karton, rulo.• Kil, karton, plastik, ambalaj, tel, tuval, yün, ip, tahta tutkalı, spatulalar, zımba.• Sanat eserlerinin, öğrenci çalışmalarının, fotoğrafların, dergilerin, kitapların, tasarım ürünlerinin vb. reproduksiyonları.
Ders verecek öğretmen nitelikleri	<p>İlk (birinci) sınıf lise eğitimi kapsamında Görsel Sanatlar dersini aşağıdaki niteliklere sahip kişiler verebilir:</p> <ul style="list-style-type: none">• Güzel Sanatlar Fakültesi – Pedagoji Bölümü mezunu, Makedonya Yeterlilikler Çerçevesi (MYÇ)'ne göre VII/1 düzeyinde ve 240 AKTS kredisine sahip olanlar;• Güzel Sanatlar Fakültesi mezunu olup, akredite yükseköğretim kurumlarından pedagojik formasyon ders grubunu ayrıca tamamlamış olanlar, Makedonya Yeterlilikler Çerçevesi (MYÇ)'ne göre VII/1 düzeyinde ve 240 AKTS kredisine sahip olanlar.

ÖĞRENME KAZANIMLARI

Konu: **GÜZEL SANATLAR VE SANAT TARİHİNE GİRİŞ**

Toplam ders saati: 30

Öğrenme kazanımları:

Öğrenci şunları yapabilecektir:

1. Çağlar boyunca toplumda sanatın rolünü açıklar ve sanat eserlerini sanat alanlarına göre sınıflandırır;
2. Sanat eserlerini, sanat tekniklerini ve sanattaki eğilimleri tanımlar, karşılaştırır ve analiz eder;
3. Makedonya Cumhuriyeti'ndeki yerleri, eserleri ve eserleri karşılaştırır ve bunların yapıldığı teknikleri açıklar;
4. Farklı dönemlerden eserlerden esinlenerek bir eser yaratır;
5. Küresel kültürel tarihin bir parçası olan Makedonya Cumhuriyeti'ndeki değerli sanat eserleri ve mekanlara vurgu yaparak, kültürel ve sanatsal mirasa saygıyı geliştirir.

Öğrenci:

1. Kültürel ve sanatsal mirasa saygı geliştirir.

İçerikler (ve kavramlar):

- Sanat nedir ve rolü nedir?
(sanat eseri, görsel sanat ve kültür...)

- Tarih Öncesinden Ortaçağ Sanatına Küresel Sanat Tarihi

(tarih öncesi sanat, Mısır sanatı, Mezopotamya sanatı, Ege sanatı, Yunan sanatı, Etrüsk sanatı, Roma sanatı, Erken Hristiyan sanatı, Bizans sanatı, Romanesk, Gotik, İslam sanatı, mağara resimleri, petroglifler, Neolitik putlar, figürinler, eser, piramit, tapınak, sütun, ziggurat, duvar ve vazoz resimleri, antik tiyatro, kemer, kubbe, amfiteyatro, su kemeri, saray, atrium, mozaik, katakomplar, fresk, ikon, kabartma, tonoz, kule, rozet, vitray, arabesk..)

Değerlendirme Standartları:

- Sanatın zaman içindeki toplumsal rolünü açıklar.
- Sanat eserlerini sanatsal alanlara göre sınıflandırır.
- Mısır mimarisinin, heykellerinin ve resminin özelliklerini vurgular.
- Antik Yunan mimarisinin, heykellerinin ve resminin özelliklerini ve en belirgin örneklerini sunar.
- Roma mimarisinin, heykellerinin ve resminin özelliklerini ve en temsili örneklerini belirtir.
- Bizans, Romanesk ve Gotik sanatındaki ortaçağ yapılarının özelliklerini listeler ve bunlar arasında karşılaştırmalar yapar.
- Belirli bir sanatsal dönemin belirli özelliklerini açıklar.
- Sanat eserlerinin özelliklerini açıklar ve bunların üretiminde kullanılan teknikleri listeler.
- Tarih öncesi, antik ve ortaçağ sanatının özelliklerini karşılaştırır.

	<ul style="list-style-type: none"> ● Mağara resminden esinlenerek sanatsal bir eser yaratır ve sunar. ● Antik çağlardan kalma mimari elemanların (sütunların) özellikleri hakkında posterler oluşturur. ● Edebi bir antik eserdeki efsanevi bir sahneden esinlenerek bir çizim oluşturur.
<ul style="list-style-type: none"> ● Makedonya Cumhuriyeti topraklarındaki tarih öncesi, antik ve ortaçağ sanatı (figür, idol, buluntu, eser, yer, mozaik, fresk, ikon, arabesk...) 	<ul style="list-style-type: none"> ● Makedonya Cumhuriyeti'ndeki en önemli tarih öncesi alanları belirtir. ● Makedonya Cumhuriyeti'ndeki en önemli ortaçağ anıtlarını listeler. ● Neolitik figürleri/putları ve bunların işlevlerini açıklar. ● Sanat ve mimarinin bir zaman çizelgesini sunar. ● Makedonya Cumhuriyeti'nde antik bir sanat eserinin görünümünü analiz eder. ● Önemli bir alandan veya eserden bir motifle bir sanat eseri yaratır. ● Makedonya Cumhuriyeti'ndeki mozaiklerden erken Hristiyan motiflerine dayalı bir mozaik için bir model yaratır.
<ul style="list-style-type: none"> ● Rönesans'tan Realizme Küresel Sanat Tarihi (Erken Rönesans, Yüksek Rönesans - Doğrusal Perspektif. Maniyerizm, Barok, Rokoko, Neoklasisizm, Romantizm, Realizm) 	<ul style="list-style-type: none"> ● Rönesans'tan Realizme kadar sanat ve mimarideki görsel farklılıkları tanır ve listeler. ● Rönesans mimarisi, heykel ve resminin özelliklerini ve en önemli örneklerini sunar. ● Barok mimarisi, heykel ve resminin özelliklerini ve en önemli örneklerini belirtir. ● Neoklasisizm, Romantizm ve Realizm dönemlerindeki sanatın özelliklerini ve en temsili örneklerini belirtir. ● Farklı dönemlerdeki mimari öğelerin özelliklerine sahip eserleri karşılaştırır ve yaratır. ● Rönesans'tan örneklere dayalı olarak uygun bir metin için bir vinyet oluşturur.
<ul style="list-style-type: none"> ● Makedonya Cumhuriyeti topraklarında Bizans sonrası dönemde sanat. (halk sanatı, mozaik, fresk, ikon, tahta baskı, arabesk). 	<ul style="list-style-type: none"> ● Örneklerle ikon, fresk, tahta baskı ve arabesk arasında ayırım yapar. ● Kısa bir metin/kelime yazmak için bir teknik olarak kaligrafiyi kullanır/uygular. ● Üç boyutlu bir çalışmada/modelde standart dışı malzemeler kullanır. ● Bir monografinin kapağı için taslak oluşturur. ● Makedonya Cumhuriyeti'ndeki halk sanatından bir mit, efsane veya hikayeden esinlenerek bir çizim oluşturur.
<p>Etkinlik örnekleri:</p>	

Bireysel araştırma etkinliği: Öğrenciler bireysel olarak internette araştırma yapar ve dünya çapında tarih öncesi ve antik sanat arasındaki farklar hakkında soruları yanıtlar.

Öğrenciler, ortaçağ sanatından önemli yapıların özelliklerini araştırır, tanımlar ve karşılaştırır (Bizans sanatından yapıları Romanesk ve Gotik yapılarla karşılaştırır).

Öğrenciler bireysel olarak internette araştırma yapar ve Rönesans'tan realizme kadar dünya çapında görsel sanat ve mimarideki farklılıklar hakkında bir makale hazırlar.

Öğrenciler önemli kültürel ve tarihi ortaçağ yapılarının (kilise veya cami gibi dini yapılar) örneklerini inceler, bir ikon, bir fresk, bir tahta baskı ve bir arabesk arasındaki farkları karşılaştırır ve tanıır.

Grup araştırma aktiviteleri: Öğrenciler tarih öncesinden Orta Çağ'a kadar bir zaman çizelgesi oluştururlar. Öğrenciler, üzerinde Makedonya Cumhuriyeti topraklarındaki önemli yerleri ve büyük sanatsal başarıları düzenlerler. Zaman çizelgesi boyunca önemli eserlerin ve binaların resimlerini ekleyebilirler.

Öğrenciler Makedonya Cumhuriyeti'ndeki yerler, eserler ve çalışmalar hakkında veri bulur, karşılaştırır ve analiz eder, eserleri ve bunların yapıldığı teknikleri açıklar. İnternet, ansiklopediler, yerlere yapılan ziyaretler, müzelere yapılan ziyaretler, monografiler vb. gibi çeşitli bilgi kaynaklarını kullanırlar;

Bireysel yaratıcılık: Öğrenciler doğal malzemelerle (kömür, leke, mürekkep vb.) kahverengi kâğıt (pak papir) üzerine kendi mağara çizimlerini yaparlar.

Öğrenciler, seçtikleri Makedonya Cumhuriyeti'nden bir ortaçağ anıtı veya eserinin kartpostal, mıknaıs, broşür veya el ilanı taslağını/tasarımını oluştururlar.

Öğrenciler, Büyük Ana Tanrıça, Govrlevo'lu Adam ve Makedonya Cumhuriyeti topraklarında bulunan diğer Neolitik putlardan esinlenerek kil figürinler yaparlar.

Yaratıcılık/küçük gruplar halinde çalışma: Öğrenciler, çizim ve boyama kombinasyonuyla Mısır ve Yunan sanatından farklı sütun türlerinin temsillerini içeren posterler oluştururlar. Ayrıca, sütunların yapımında kullanılan farklı malzemeleri (taş, mermer vb.) temsil etmek için zımpara kağıdı, kumaşlar, farklı kağıt türleri, karton, folyo gibi farklı dokulara sahip malzemeler kullanırlar.

Öğrenciler, mimaride ortaçağ ve modern sanat arasındaki farkları belirleyen farklı kubbe, kemer, rozet ve diğer mimari öğelerin karşılaştırmalı içerikli modelleri olan üç boyutlu grup çalışmaları yaratırlar. Standart ve standart dışı malzemelerin, tekniklerin ve sanatsal prosedürlerin (çakıl taşları, çatı kiremitleri, pişmiş toprak kil, folyolar, çubuklar vb.) kombinasyonlarını kullanırlar.

Yaratıcılık/büyük gruplar halinde/toplu olarak çalışma: Öğrenciler, yaratılan "mağara" eserlerinin tematik bir sergisini sınıflarında veya okul salonunda düzenler ve kurarlar. Sanat eserlerini sergideki diğer öğrencilere veya misafirlere sunar ve anlatırlar.

Sanat tekniklerinde pratik aktiviteler ve alıştırmalar: Öğrenciler, Büyük Ana Tanrıça, Govrlevo'lu Adem ve Makedonya Cumhuriyeti topraklarında bulunan diğer Neolitik putlardan esinlenerek kil figürinler yaratırlar.

Öğrenciler, mürekkep/kalem tekniğini kullanarak dini kitaplardaki metinler tarzında, kaligrafi yazı tekniğini kullanarak Eski Kilise Slavcası veya başka bir antik dilde kısa bir metin veya kelime yazarlar.

Hafızadan görsel yaratım: Öğrenciler, Herakleia, Stobi, Plaoshnik motifleri gibi arkeolojik bir alan veya müze ziyaretinden esinlenerek tempera/akrilik boyalar, doğal ve/veya yapay malzeme kullanarak mozaik bir model oluştururlar. Aynı zamanda, bir karton, faya ns veya kağıt alt tabaka üzerinde farklı görsel teknikler ve prosedürler kullanırlar.

Örneklere göre görsel yaratım: Öğrenciler, vazo boyama stilinde ve örneklerine göre, İlyada veya ünlü bir efsaneden sahneler içeren kil kaplar için tasarımlar (çiz/boya) oluştururlar.

Öğrenciler, ortaçağ sanatından uygun örneklere göre mozaikler, vitraylar veya arabeskler için kavramsal çözümler oluştururlar.

Kendi fikirlerine dayalı sanatsal yaratım: Öğrenciler, İlyada, Odysseia veya öğrenilmiş bir mitten metin parçaları kullanarak, ilgili dönemin edebiyatına dayalı çizimler/boyama yaparlar. Kendi fikirlerine, vizyonlarına ve hayal güçlerine göre yaratırlar.

Öğrenciler, çalışılan Makedonya efsaneleri ve mitlerinden metin parçaları kullanarak, uygun dönemde yaratılmış Makedon edebi mirasından, halk masallarından ve peri masallarından sahnelerin resimlerini çizer/boyarlar. Kendi fikirlerine, seçilmiş metinlere ve hayal gücüne göre yaratırlar.

Öğrenciler, Makedonya Cumhuriyeti'ndeki Bizans sonrası dönemden belirli bir kültürel ve tarihi mekan hakkında bir monografi için bir kapak taslağı/tasarımını, kendi özgür seçimleri ve hayal güçlerine dayanarak oluştururlar.

Öğrenciler, halk kostümlerinden süsleme motifleri içeren bir moda tasarımı taslağı oluştururlar.

Estetik değerlendirme, değerlendirme, öz değerlendirme ve tartışma: Öğrenciler çeşitli sanat eserlerini ve bunların toplumdaki rollerini (toplumun bir yansıması olarak görsel sanatlar, tarih öncesinden günümüze sanatın rolü, tarih boyunca sanat alanları) tartışırlar.

Öğrenciler, Makedonya Cumhuriyeti'ndeki aynı dönemlere ait sanat eserlerini ve mekanları, özellikle kültürel ve sanatsal mirasa odaklanarak, küresel kültürel tarihin bir parçası olarak tartışırlar. Korunması ve onaylanması için fikirler önerirler.

Konu: **SANATSAL ÖĞELER**

Toplam ders saati: 24

Öğrenme kazanımları:

Öğrenci şunları yapabilecektir:

1. Temel sanat öğelerini (çizgi, şekil, renk, doku, mekan - perspektif) ayırt eder ve uygular;
2. Sanat eserinde doğrusal perspektif kullanır;
3. Sanat öğeleri aracılığıyla sanat eserlerini analiz eder;
4. Bu öğeleri uygulayarak kendi eserlerini yaratır.

Öğrenci:

1. Sanat eserlerinin yaratılmasında hayal gücünü ve yaratıcılığı geliştirir;
2. Sanat eserlerini ve öğrenci çalışmalarını estetik olarak değerlendirme yeteneğini geliştirir.

İçerikler (ve kavramlar):

• **Çizgi**

(kontur çizgisi, doku çizgisi, çizgi karakteri)

• **Yön**

(dikey, yatay, eğik yön, yön yok)

• **Biçim**

(çizgi, kontrast, derinlik yanılsaması, kübizm, yapılandırmacılık...)

Değerlendirme Standartları:

- Çizgi türleri, kontur ve doku çizgileri arasında ayırım yapar.
- Zıt duygulara sahip bir kompozisyon yaratmak için farklı tür ve karakterdeki çizgileri birleştirir/kompoze eder.

- Yön türlerini listeler.
- Bir sanat eserinde yönün işlevini tanıır ve açıklar.
- Kendi eserinde farklı yönleri uygular.

- Çizimlerinde karmaşık şekilleri bir araya getirmek için basit geometrik şekilleri uygular/birleştirir.

- Derinlik yanılsaması yaratmak için tarama uygular.
- Kübizm ve Yapılandırmacılıktan esinlenerek karton ve geometrik şekiller kullanarak bir heykel yaratır.

<ul style="list-style-type: none"> • Renk (birincil, ikincil, üçüncül renkler, renk çemberi, sıcak, soğuk renkler, kromatik, akromatik renkler, renk uyumu, renk kontrastı) 	<ul style="list-style-type: none"> • Birincil renkler ve bunların karışımlarını kullanarak bir renk çemberi oluşturur ve elde edilen sonuçları analiz eder. • Empresyonist bir resimde rengin kullanımını açıklar. • Renklerin resmin duygusal ve görsel etkisiyle nasıl ilişkili olduğunu değerlendirir. • Zıt duyguları tasvir etmek için sıcak ve soğuk renkler kullanan bir kolaj oluşturur.
<ul style="list-style-type: none"> • Boyut (göreceli boyut, boyut derecelendirmesi...) 	<ul style="list-style-type: none"> • Gerçek uzaydaki şekillerin boyutları ile bir sanat eserinin boyutları arasında ayırım yapar. • Bir sanat eserinde göreceli boyutu uygular. • 3B modellemede farklı boyutlar uygular.
<ul style="list-style-type: none"> • Ton (akromatik ve kromatik gamlar, anahtar, minör, majör, tam anahtar) 	<ul style="list-style-type: none"> • Kontrastı ifade etmek için bir tonal gamın majör anahtarını kullanır. • Uyumu ifade etmek için bir tonal gamın minör anahtarını kullanır. • Baskı hazırlığı için tonal derecelendirmeler elde etmek için bir tarama tekniği uygular. • Ünlü sanatçıların sanat eserlerini karşılaştırır ve analiz eder, tonal derecelendirmelerin kullanımına odaklanır.
<ul style="list-style-type: none"> • Doku (gerçek doku, taklit doku, resimsel doku...) 	<ul style="list-style-type: none"> • Doğal motiflerde doku taklidi uygular. • Farklı dokular yaratmak için farklı boyama teknikleri ve araçları kullanır.
<ul style="list-style-type: none"> • Alan (ön plan ve arka plan, derinlik yanılsaması, tek ve iki bakış noktalı doğrusal perspektif, kent manzarası...) 	<ul style="list-style-type: none"> • Kentsel bir manzara çizerken iki noktalı perspektif uygulayın. • Ünlü sanatçıların sanat eserlerini karşılaştırın ve analiz edin, çizgilerin, şekillerin ve renklerin kullanımına odaklanın. • Sanat eserlerinin bir sergisini düzenleyin ve kullandıkları sanatsal öğeleri analiz edin.
<p>Etkinlik örnekleri:</p> <p>Bireysel Araştırma Etkinliği: Öğrenciler internet üzerinden empresyonist akıma ait temsili sanat eserlerini araştırır, bu eserleri analiz eder ve kullanılan görsel unsurlar (çizgi, biçim, renk, doku ve mekân) hakkında bireysel olarak soruları yanıtlarlar.</p> <p>Öğrenciler renk spektrumu üzerine posterler veya sunumlar hazırlar; bu sunumlarda renklerin kullanımını tanımlar, karşılaştırır ve analiz eder, ardından sınıf arkadaşlarına sonuçlarını sunarlar.</p> <p>Bireysel Yaratıcı Çalışma: Öğrenciler kendi seçtikleri bir konudan (hayvanlar, bitkiler veya günlük nesnelere) ilham alarak basit şekil kombinasyonlarıyla karmaşık bir form oluşturur. Oluşan form detaylarla zenginleştirilerek daha gerçekçi bir görünüm kazandırılır.</p> <p>Öğrenciler farklı biçimlerle basit objeler çizer, ardından çeşitli tarama (şapka) teknikleriyle bu formlara üç boyutluluk yanılsaması kazandırır.</p>	

Küçük Grup Çalışması / Yaratıcılık: Öğrenciler sıcak ve soğuk renk alanlarından oluşan kolajlar oluşturur. Bazı alanlarda sıcak ve enerjik duyguları, diğerlerinde ise sakin ve soğuk hisleri yansıtır. Kolajlarda çeşitli kağıtlar/kartonlar/kumaşlar/dergilerden kesilmiş, tek renkli, desenli, saydam gibi malzemelerden yararlanır.

Büyük Grup / Kolektif Etkinlik: Öğrenciler sınıfta veya okulun holünde mini bir sergi organize ederler. Sergilenen eserler üzerine görüş alışverişi yapılır; kullanılan görsel unsurlar, ilham kaynakları, konular tartışılır. Sonraki sergi için fikir önerilerinde bulunulur.

Uygulamalı Etkinlik: Öğrenciler çeşitli malzeme, araç ve tekniklerle (fırça, sünger, spatula, alışılmadık araçlar, parmaklar vb.) dokular (resim yüzeyinde boya dokusu) oluşturur. Bu etkinlik öğrencilerin teknik yeteneklerini geliştirir.

Öğrenciler iki kaçış noktalı doğrusal perspektif kullanarak kent manzaraları çizer. Binalar, yollar ve nesnelerin yerleşimi, ufuk çizgisi üzerindeki iki kaçış noktasına doğru yönlenen çizgilerle planlanır. Farklı tarama teknikleriyle formlara hacim kazandırılır.

Belleğe Dayalı Resim Yaratma: Öğrenciler, ön plan ve arka plan derinliği vurgulanmış bir kompozisyon çizer. Seçilen teknikle kişisel bir anıya (manzara, sokak sahnesi, figür, natüremort vb.) dayalı bir sahne oluştururlar ve mekân derinliği duygusu yaratmaya odaklanırlar.

Örnekten Yola Çıkararak Resim Yaratma: Öğrenciler, Pablo Picasso'nun kübist heykelleri ya da konstrüktivist sanatçılardan esinlenerek geometrik formlarla kartondan heykeller tasarlar ve uygular.

Öğrenciler, Henry Moore'un eserlerinden yola çıkarak kilden basit biyomorfik formlarla heykeller modellerler.

Kendi Fikrine Dayalı Resim Yaratma: Öğrenciler, farklı tür ve karakterde çizgilerle dolu alanlardan oluşan bir kompozisyon oluşturur. Her alanda çizginin türü ve karakteri, farklı bir duyguyu yansıtacak şekilde seçilir.

Öğrenciler, Türk dili ve edebiyatı dersinde inceledikleri bir dramaya uygun bir sahne tasarımı yapar. Tasarımda doğrusal perspektif kurallarına dikkat edilir.

Konu: **SANAT İLKELERİ**

Toplam ders saati: 18

Öğrenme kazanımları:

Öğrenci şunları yapabilecektir:

1. Kompozisyonda denge, ritim ve oran kavramlarını uygular;
2. Kompozisyon, denge, ritim ve orana dayalı sanat eserlerini analiz eder.

Öğrenci:

1. Sanat eserleri yaratmada hayal gücünü ve yaratıcılığını geliştirir;
2. Sanat eserlerini ve öğrenci çalışmalarını estetik olarak değerlendirme yeteneğini geliştirir.

İçerikler (ve kavramlar):	Değerlendirme Standartları:
<ul style="list-style-type: none">● Uyum (sanatsal öğelerin derecelendirmesi, derecelendirmenin kalitesi, benzetme yoluyla uyum, işlev yoluyla uyum, fikir yoluyla uyum)	<ul style="list-style-type: none">● Ünlü sanatçıların eserlerini karşılaştırır, kontrastı uyumdan ayırt eder ve tanıır.● Benzerlik yoluyla uyumu, işlev yoluyla uyumdan ayırt eder.● Bir kumaş deseni için bir taslakta uyumu uygular.
<ul style="list-style-type: none">● Kontrast (çizgideki kontrast, boyuttaki kontrast, yöndeki kontrast, tondaki kontrast, dokudaki kontrast, renkteki kontrast, şekildeki kontrast, formdaki kontrast)	<ul style="list-style-type: none">● Formda kontrast yaratmak için çeşitli nesnelere ve araçlar kullanır.● Grafik bir çizimde ton ve dokuda kontrast yaratmak için tarama uygular.● Doku, renk ve/veya şekillerde kontrast olan malzeme parçalarından oluşan bir kolaj oluşturur.
<ul style="list-style-type: none">● Derecelendirme (sanatsal öğelerin derecelendirilmesi, derecelendirmenin kalitesi)	<ul style="list-style-type: none">● Akromatik ton geçişini kullanır.● Duyguları göstermek için ton geçişini (minör, majör) kullanır.● Kumaş desen taslağında geçişi uygular.
<ul style="list-style-type: none">● Denge (simetrik denge, asimetrik denge, birleşik, radyal denge)	<ul style="list-style-type: none">● Mücevher tasarım çiziminde simetrik dengeyi kullanır.● Üç boyutlu bir yaratımda asimetrik dengeyi kullanır.● Ünlü sanatçıların sanat eserlerini karşılaştırır, simetrik dengeyi asimetrik dengeden ayırt eder.
<ul style="list-style-type: none">● Hareket ve ritim (düzenli, basit, alternatif, ilerici, serbest ritim, dinamik ve statik kompozisyon, duygusal ve görsel etki)	<ul style="list-style-type: none">● Bir frizin veya halk nakışının ritmini tanıır.● Dinamik ve statik bir kompozisyon elde etmek için farklı çizgi, şekil ve renk türleri uygular.● Bir müzik parçasının/parçasının görsel temsili için ritmi kullanır.● Eskizler çizerken dinamik bir kompozisyon yaratır.● Mimari çizerken statik bir kompozisyon yaratır.● Aynı kompozisyonda renklerin ve şekillerin ritmini birleştirir/kompoze eder.
<ul style="list-style-type: none">● Oranlar (altın oran, nişan alma, deformasyonlar)	<ul style="list-style-type: none">● Portre veya otoportre çizerken oranları doğru bir şekilde temsil etmek için bir nişan alma veya ızgara tekniği uygular.● Belirli bir duyguyu ifade etmek için grafiklerinde çarpık oranlar uygular.

	<ul style="list-style-type: none">• Metin, resim ve diğer öğeleri birleştirerek bir kitap kapağı tasarımı oluşturmak için altın oranı uygular.• Sanattaki çarpık oranları analiz eder ve bunların duyguyu veya toplumsal eleştiriyi nasıl ifade edebileceğini analiz eder.
<ul style="list-style-type: none">• Birlik (Formların, elemanların ve boyutların birliği)	<ul style="list-style-type: none">• Grafik bir taslakta öğelerin birliğini kullanır.• Bir senografi taslağında form ve boyutların birliğini uygular.• Mimari eserleri analiz eder ve bir bütünde formların birliğini bulur.
<ul style="list-style-type: none">• Kompozisyonun temelleri (simetri, asimetri, denge, grid kompozisyonu, serbest kompozisyon)	<ul style="list-style-type: none">• Simetrik ve asimetrik kompozisyonu birbirinden ayırır ve bunu eserinde uygular.• Farklı düzen ve yapısal prensipleri kullanarak ızgara ve serbest kompozisyon uygular.• Asimetrik kompozisyonu, dengenin nasıl sağlandığını ve hangi unsurların onu yarattığını karşılaştırır ve analiz eder.
Etkinlik örnekleri Bireysel araştırma etkinliği: Öğrenciler internet üzerinden farklı sanat akımlarına ait temsilî görsel sanat eserlerini araştırır, eserleri analiz eder ve kompozisyondaki denge ve dinamizmle ilgili sorulara bireysel olarak yanıt verirler. Öğrenciler dinamik ve durağan kompozisyonlar arasındaki duygusal ve görsel farkları karşılaştırır ve farklı çizgi, biçim ve renklerin hareket veya dinginlik hissine nasıl katkı sağladığını analiz ederler. Grup araştırma etkinliği: Öğrenciler gruplara ayrılarak sanatçıların eserlerinde (örneğin Salvador Dalí – sürrealizm, Picasso – mavi dönem, Alman dışavurumcular vb.) bozulmuş oranlar kavramını araştırırlar. Ardından belirli eserlerdeki oranları analiz eder ve bu bozulmuş oranların duygusal derinliği, toplumsal eleştiriyi veya psikolojik durumları nasıl ifade edebildiğini tartışırlar. Bireysel yaratıcı etkinlik: Öğrenciler renk veya ton kontrastları kullanarak afiş tasarımı yaparlar. Bu tasarımlarda metin ve görsel mesajları bir araya getirirler. Öğrenciler, spor temalı bir konuda insan ve/veya hayvan figürlerini hareket hâlinde göstererek kroki çizimi yapar ve dinamik bir kompozisyon oluştururlar.	

Öğrenciler ikili çalışmalarla, aynı öğeleri kullanarak simetrik ve asimetrik kompozisyonlardan oluşan asambrajlar oluştururlar. Ardından eserlerini sunar, analiz eder ve asimetrik kompozisyonda dengeyi başarıyla kurup kuramadıkları üzerine bir sonuca varırlar. Bu dengenin nasıl sağlandığını açıklarlar.

Öğrenciler sanatsal eserlerde ve tasarımlarda (bordürler, geleneksel nakışlar vb.) farklı türde armonik düzenlemeleri tanır ve analiz ederler. Ardından, öğelerin boyutu, rengi veya yönüyle yapılan varyasyonlar yoluyla elde edilen basit ve alternatif çizgiler (ritimler) kullanarak tekstil için süslemeli motifler tasarlarlar.

Öğrenciler, ekspresyonist sanatçılardan örnek alınan biçim bozmalarını kullanarak ton kontrastı içeren bir grafik tasarımı (linolyum baskı) için eskiz çizerler. Eskize göre linolyum baskı tekniğinde grafik çalışmasını uygularlar. Daha sonra, eserlerini sınıf önünde sunar ve yaptıkları biçim bozmalarının duygusal ve anlatımsal etkileri üzerine tartışır.

Uygulamalı etkinlik: Öğrenciler ikili gruplar hâlinde, aynı öğeleri kullanarak hem simetrik hem de asimetrik kompozisyonlardan oluşan eserler yaratırlar. Ardından eserlerini sunar, analiz eder ve asimetrik kompozisyonda denge kurup kuramadıklarına karar verirler. Bu dengenin nasıl elde edildiğini açıklarlar.

Sanatsal ilkelerle ilgili uygulamalı etkinlikler ve egzersizler:

Öğrenciler, diyagonal çizgiler, biçimlerin üst üste bindirilmesi veya ritmik çizgiler kullanarak hareket ve enerji hissi veren bir kompozisyon oluştururlar.

Ardından, yatay çizgiler, simetri ve/veya öge azaltımı kullanarak huzur ve sessizlik hissi veren bir kompozisyon tasarlarlar.

Son olarak, öğrenciler dinamik ve durağan kompozisyonlar arasındaki duygusal ve görsel farkları karşılaştırır ve farklı çizgi, biçim ve renklerin hareketlilik veya durgunluk hissine nasıl katkı sağladığını analiz ederler.

Örneğe dayalı sanatsal üretim:

Öğrenciler, Barok dönemine ait örneklere dayanarak güçlü ışık-gölge (chiaroscuro) kontrastları içeren bir tablo yaparlar.

Öğrenciler, Rönesans ustalarından örnek alınarak çizgisel perspektife dayalı bir çizim yaparlar.

Hatıraya dayalı sanatsal üretim:

Öğrenciler, bir eğitim gezisi ya da okul gezisi sonrası hafızalarına dayanarak durağan bir kompozisyon çizerler. Bu çalışma, şehir temaları, eski veya modern mimari gibi konular üzerine olabilir.

Gözleme dayalı sanatsal üretim:

Öğrenciler, portre (ya da otoportre) çizimi yaparlar. Bu çalışmada gerçek oranları yansıtmak amacıyla gözlem (veya kareleme tekniği) kullanılır. Bu etkinlik canlı model (ya da otoportre için ayna) veya fotoğraflarla yürütülür.

Kendi tasarımına dayalı sanatsal üretim:

Öğrenciler, bir okuma kitabı veya özgün bir hikâye için kitap kapağı tasarımı yaparlar. Başlık, görsel ve diğer tasarım öğelerinin yerleşiminde altın oran kullanırlar.

Öğrenciler, dinamik ve durağan kompozisyonlar arasındaki duygusal ve görsel farkları karşılaştırır ve çizgi, biçim ve renklerin hareket ya da huzur hissine nasıl katkı sağladığını analiz ederler. Bu unsurları kendi tasarımlarında uygularlar.

Öğrenciler, derste dinledikleri müzik eserlerinin (veya parçalarının) ritmine göre çeşitli ritim türlerinde küçük çizimler yaparlar. Bu çizimleri, kendi fikirlerine göre daha büyük bir yüzeye kolaj şeklinde yapıştırarak bir kompozisyon oluştururlar.

Öğrenciler, çeşitli armoni türlerini uygulayarak kumaş için süsleme desenleri tasarlarlar.

Estetik değerlendirme, öz değerlendirme ve tartışma:

Öğrenciler, sanatsal eserlerde ve kendi çalışmalarında simetri ve asimetri, dinamik ve statik kompozisyon, ızgaralı ve serbest kompozisyon türlerini gözlemler, sunar, tanımlar ve karşılaştırır.

Öğrenciler analizlerinin sonuçlarını postere veya sunuma dönüştürür ve bunları sınıf arkadaşlarına sunarak sanatsal deneyim ve çıkarımlarını paylaşırlar.

Öğrenciler, hazırladıkları eserlerin yer aldığı mini sergide, kullanılan sanatsal ilkeleri analiz eder ve bunlar üzerine tartışır

KAPSAYICILIK, TOPLUMSAL CİNSİYET EŞİTLİĞİ / DUYARLILIĞI VE KÜLTÜRLERARASI YAKLAŞIM

Ortaöğretimdeki öğretmenler, tüm öğrencilerin öğretim faaliyetlerine aktif katılımını sağlayarak kapsayıcılığı teşvik eder. Bireyselleştirme, farklılaştırma, ekip çalışması ve akran desteği gibi yaklaşımları kullanarak, çalışma yöntemlerini öğrencilerin farklı bilişsel ve duygusal ihtiyaçlarını karşılayacak şekilde uyarlarlar. Engelli öğrencilerle çalışırken, öğretmenler uyarlanmış Öğrenme kazanımları ve değerlendirme standartlarını içeren bireysel eğitim planları uygular ve eğitim asistanları, arabulucular, gönüllü eğitimci ve kaynak merkezlerinden profesyonellerden ek destek sağlar.

Öğrenci ilerlemesinin, özellikle savunmasız gruplardan gelenlerin düzenli olarak izlenmesi esastır. Öğretmenler, olası zorlukları zamanında belirler ve bunların üstesinden gelmek için rehberlik sağlarken, öğrenme sonuçlarına ulaşmak için destekleyici bir ortam yaratır. Bu yaklaşım yalnızca akademik başarıyı teşvik etmekle kalmaz, aynı zamanda öğrencilerin özgüvenini ve aidiyet duygusunu da oluşturur.

Toplumsal cinsiyet eşitliğini teşvik ederken, öğretmenler etkinlikleri düzenlerken basmakalıp toplumsal cinsiyet rollerini teşvik etmemeye dikkat ederler. Çalışma grupları oluştururken veya görev verirken, öğretmenler erkekler ve kızlar arasında bir denge sağlar, örnekler, metinler ve resimler kullanırken toplumsal cinsiyet duyarlılığını destekler ve öğrencileri toplumsal cinsiyet kalıplarını aşmaya teşvik eder. Öğretim süreci, cinsiyet eşitliği ve etnik/kültürel duyarlılığın tüm etkinliklerin doğal bir parçası olması için tasarlanmıştır, özellikle mümkün olan her yerde kültürlerarasılığı ve etnik gruplar arası entegrasyonu destekleyen materyaller ve içerikler kullanılarak. Öğretmenler, öğrencilere her türlü olası durumda çeşitliliğe saygıyı destekleyen etkinlikler aracılığıyla farklı kültürel bakış açıları tanıtır. Bu, öğrencilerin uyumlu ve bütünlük bir toplumun yaratılması ve geliştirilmesinin temeli olan kültürlerarası anlayış ve iş birliği konusunda farkındalık geliştirmelerini sağlar.

ÖĞRENCİ BAŞARILARININ DEĞERLENDİRİLMESİ

Öğrencilerin beklenen değerlendirme standartlarına ulaşmalarını sağlamak için öğretmen, öğretim ve öğrenme sırasında öğrencilerin faaliyetlerini sürekli olarak izler ve her öğrencinin ilerlemesi hakkında bilgi toplar. Etkinliklere katılım için öğrenciler, etkinlik/görev uygulamasındaki başarı düzeyini belirten ve iyileştirme için rehberlik sağlayan geri bildirim alırlar (biçimlendirici değerlendirme). Bu amaçla öğretmen şunları izler ve değerlendirir:

- öğretmen veya sınıf arkadaşları tarafından sorulan sorulara verilen sözlü yanıtlar,
- öğrencinin gözlemler yaptığı, sonuçları sunduğu ve bunları sunduğu araştırma faaliyetleri,
- kendi ve paylaşılan çalışmalarını oluştururken derslerdeki pratik performans ve etkinlik,
- çalışmalar (çizimler, resimler, grafikler, heykeller, tasarımlar, illüstrasyonlar, sunumlar, modeller vb.);
- yürütülen araştırmadan veriler içeren yazılı raporlar/sunumlar,
- öğretimin bir parçası olan sınavlara (kısa testler) verilen yanıtlar.

Her konuyu tamamladıktan sonra öğrenci, ulaşılan değerlendirme standartlarının sayısal bir toplam notunu alır. Sayısal toplamsal not, uygulamalı yaratıcı etkinliklerde elde edilen sonuç ile sözlü cevaplar ve görsel dil bilgisi sınavından oluşan teorik kısımda elde edilen sonucun, çeşitli biçimlendirici değerlendirme teknikleriyle belirlenen ilerleme notuyla birleştirilmesiyle yapılır.

